

Administratia si
Tipografia:
No. 22, plaja mare Nr. 22.
Manuscrisile nu se pri-
tesc.
Manuscrisile nu se re-
trimiti.
Anunturile de adresare:
No. 22, plaja mare Nr. 22.
Materiale mai primite in Viena
W. H. Haasenstein & Vogler
Kaufmann, Heinrich Schalek, Alois
W. Dulak, A. Oppel, J. Don-
g. In Budapesta: A. V. Gold-
mann, J. L. Kohn, E. Kohn, Bernat,
Schurt; G. L. Daus; in Ham-
burg: A. Steiner.
Anunturile de adresare: o seri-
sind pe o colona 6 cr.
1 cr. timbru pentru o pu-
nare. Publicarii mai dese
dupa tarifa si in valoare.
Iamne pe pagina III-a o
10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

Abonamente pentru Austrii-Ungarie
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 48.

Brașov, Mercuri 1 (13) Martie

1889.

Brașov, 28 Februarie v.

Luându notă despre articuli
noștri, în cari diceam că, decă
se fac Ungurilor concesiuni în
privința limbei în armată, trebuie
să li-se facă și naționalităților
semenea concesiuni, „Neues Pest-
er Journal“ dice, că desbaterea
legii militare în dieta ungurescă
le-au dat și foilor române cu-
ragiul de a ridica din parte-le
pretențiunii în privința limbei în
armată și adauge, că „Gazeta“
mulțimesce lui Apponyi, pentru
că a adus înainte, în cursul
desbaterei, un articol de lege
dela 1807, care vorbește pentru
egala îndreptățire a limbilor în
instruirea armatei.

Este caracteristică espresiunea
főiei guvernamentale, că desbaterile
provocate de opoziția „ne-au
dat curagiu“ a pleda și pentru
îndreptățirea limbei românesce, ca
și când această îndreptățire ar fi
fost înmormântată pentru tot-
deuna și ca și când naționalitățile
ar fi renunțat la ea de dragul
d-lui Tisza și a șovinistilor un-
guri de tot soiul.

Observarea főiei din vorbă ne
dovedește din nou, că nici Ungurii
dela guvern, nici opoziția ma-
ghiară nu mai vreau să știe că mai
sunt și alte naționalități în acest
stat, cari deși aji joca numai ro-
lul de privitor ai spectacolului
ce se petrece în dietă, nu și uită
de drepturile lor și nu sunt dis-
puse a sacrifica din ele nici cât
e negru sub unghiă.

Dér precum am arătat, nici
nu-i mirare, că nimeni din dietă
nu se mai gândesce la dreptul
de limbă al naționalităților, de-
orece acolo e vorba tot numai
de „limba statului“. Și vorbitorii
unguri, căci numai acestia cântă
și descântă aji în dietă, au și eli-
minat cu totul cuvintele „limbă
maternă“ din discursurile lor.
Decă ar fi vorba de limba maternă,
atunci de sine s'ar nasce întrebare,
că ce se va întâmpla cu Ro-
mâni, Sașii, Slovaci, Sârbii. Dér
așa, aducându-se înainte tot nu-
mai limba statului, prin acest
abus se eschide din capul lo-
cului ori-ce drept de limbă al
naționalităților.

Acesta e și scopul șovinistilor
cari luptându-se pentru liberarea
limbei maghiare din cătușile ce
le impune organizația germană
a armatei, nu se mulțimesc nu-
mai a câștiga un drept mai
mult limbei maghiare, ci vor
totodată să ștergă ori-ce drept
de limbă al naționalităților.

Astfel ajung foile opozițio-
nale, în ferbințela luptei lor pen-
tru limba maghiară în armată, la
nisce pretențiunii, pe cât de ab-
surde pe atât și de ridicule, cum
este pretențiunea ce o face „Egye-
tértés“ când dice: „In statul a-
cesta totul trebuie să fiă maghiar,
ce atâră dela stat și și are ră-
decina existenții în stat. Totul
trebuie să fiă maghiar, ce și trage
lefa din dările cetățenilor un-
guri.

Maghiară trebuie să fiă fie-care
școlă, fie-care institut public,
fie-care oficiu, ori-ce instituțiune,
întru cât e a statului. Și deși
„națiunea“ din punct de vedere de
oportunitate mai pôte să nchi-
dă un ochiu, nu urmează de aci, că
ea a renunțat la dreptul ei ne-
îndoelnic.

Cu alte cuvinte toate în stat
să fiă maghiare și numai maghiare.
Opoziția maghiară pretinde acum
ca și esamenele de oficer în ar-
mata comună să se facă în limba
maghiară și acesta nu numai pen-
tru Unguri, ci pentru toate popo-
rele. Mâne voru pretinde ca și
comanda și administrația armatei
să fiă maghiare și așa mai de-
parte.

Până acuma limba maternă a
naționalităților se bucura de-o
egală tractare în sinul armatei
comune ca limbă de regiment
pe lângă limba de serviciu ger-
mană. Șovinistii voru acum ca
și acesta să inceteze și să se vor-
bescă în armată numai unguresce,
ca și când scopul ei ar fi de a
maghiarisa și nu de a apăra mo-
narchia.

Dér șovinistii își fac și de
astădată șocotela fără birtaș. Ei
se înșelă amar decă cred că
cestiunea dreptului de limbă al
naționalităților nemaghiare s'a
resolvat deja prin lege, cari au
introdus limba maghiară în șco-
lele populare și medii ca studiu
obligator și că de aci încolo n'ar
mai fi necesitate de altă limbă
decât de cea maghiară în lun-
gul și latul Ardelului și al
Țării unguresce. Rêu se amă-
gesc decă cred, că prin praca
observată până acuma de către
guvern și de către organele lui
față cu legea de naționalitate
dela 1868 s'au îngropat pentru to-
deuna drepturile naționalităților
nemaghiare.

Încă nu a succes până acuma
nici unei puteri omenesce de a
schimba mersul natural al des-
voltării unui stat și acesta nu va
succede nici șovinistilor un-
guri fiă guvernamentali, ori opoziționali.
Ei voru trebui să se convingă,
că naționalitățile nemaghiare n'au
renunțat și nu voru renunța nici-
odată la drepturile lor neprescri-
ptibile între cari cel mai de frunte
este dreptul lor de limbă și că
voru avé și curagiul de a stărui
din toate puterile pentru valida-
rea lor.

DIN AFARĂ.

O scrisore a lui Zankov.

Drăgan Zankov a adresat amici-
lori săi politici din Sofia o scrisore, în
care le raportază despre decursul au-
dienței sale la împăratul Rusiei. Cu-
prinsul interesantei scrisori este, după
„Corr. de l'Est“, următorul:
„Cătră amicii și soții mei de partid!
Vi-e cunoscut, că în 28 Ianuarie st. v.
înainte de a părăsi Petersburgul ca să
mă duc la București, am avut ocaziune
să mă înfățesez M. Sale împăratului Ru-
siei, care m'a primit în același cabi-

net, în care M. Sa, atunci succesorul la
tron, mă primise cu d. Balabanov în
1876 înainte de răboiu și după măcelă-
rirea din Batak. M. Sa m'a pregătit
o primire foarte grațiosă și m'a spus,
că se bucură foarte mult d'a mă vedé
pentru a doua oară și că își aduce încă
bine aminte de întea mea misiune în
Petersburg. M. Sa își aduse aminte și
de întrebările ce mi-le făcuse înteași
dată înainte de liberarea Bulgariei. In-
curagiat prin această binevoitoare primire,
luai cuvântul și vorbii următoarele cătră
împăratul:
„Sire, când am avut onorea d'a fi
primit de voi pentru înteași dată, aji
avut bunătatea a m' pune două întrebări:
înteu, decă după retragerea trupe-
lor turcesce ar fi în Bulgaria provisiune
în cantitatea necesară pentru armata rusă,
și al doilea, decă s'ar afla destui vo-
luntari bulgari, ca să formeze un corp,
ce ar puté servi ca simbrie pentru o
viitoare armată bulgară. Am răspuns,
Sire, afirmativ la aceste două întrebări
și nu m'am înșelat atunci. Și în im-
prejurările de aji sunt sigur că nu
m'înșelă, decă asigur pe Maiestatea
Văstră, că Țarul și poporul rusi trăs-
esc în inima fiă-cărui Bulgar. Decă
s'au găsit Bulgari, cari au servit ini-
micilor Rusiei ca instrumente, acesta e
un fapt curat accidental și nu pôte
dura mult timp. Sunt convins că fi
rătăciți ai patriei vor vedé incurându,
că au fost seduși, și atunci vor veni
la simțiminte mai bune și se vor în-
rându în majoritatea națiunii.“

„Deorece împăratul a binevoit a m' mi
replica, că si el e convins, cumcă po-
porul bulgar e alipit Rusiei și că
Bulgarii ajunși pe căi rătăcite se vor
căi într'o di de greșela lor, am rugat
pe M. Sa cu supunere, să binevoiască
a m' permite, ca să fiu față cu el in-
terpretul adevăratelor simțiminte ale
poporului bulgar, care nutrește firma
credință, că domnitorul tuturor Rușilor
va da înaltul său scut în tot timpul
principatului Bulgariei, pe care l'a creat
înălțatul său tată, Țarul-liberator, și
a cărui operă el nu o va lăsa să péră.
La aceste cuvinte M. Sa împăratul bi-
nevoi a m' răspunde cum urmăz:
„Tot ce a creat înălțatul meu tată
imi zace totdeuna la inimă și sufletul
meu a fost foarte dureros atins, când
am primit cunosință despre pericolul
ce amenința la d-văstră biserică ortodoxă
și despre prigonirile puse'n lucrare de
prințul în contra clerului ortodox. A
lua sub protecția bisericii ortodoxe și pe
clerul ei, va fi totdeuna o grije prin-
cipală a guvernului meu. Speru, că înșiși
Bulgarii vor isgoni dela ei pe principele
nelegal, cu toate opintirile ce face el,
ca să se stabilească definitiv în țară.“

„După aceste vorbe am rugat cu
supunere pe M. Sa să m' permită a da
espresiune dorinței, ca luarea în pose-
siune a tronului bulgar de către prin-
țul de Cobourg să nu strice nicodată
vașei Rusiei și prosperărei Bulgariei.
Atingându cestiunea viitorului principe
al Bulgariei, m'am exprimat cugetul,
că ar fi de dorit, ca să se pună mai
mult candidați, între cari să pôte alege
marea adunare națională.“

Acestea sunt vorbele ce le-a schim-
bat Țarul ou Zankov, care crede, că
a fost interpretul simțimintelor in-
tregului popor bulgar.

Regele Milanu.

Dintre domnitorii actuali, desigur,
că regele Milanu a fost cel mai noro-
cos, cel care mai mult a simțit gre-
utățile coronei: n'a fost fericit nici ca

soț, nu a câștigat gloriă nici în rês-
boiă și a avut mult de luptat și în țără
pentru a stabili pacea.

A fost nenorocit ca copilul chiar,
și se vede că sôrtea l'a persecutat me-
reu. A crescut în sârăciă și suferințe.
Tatăl lui n'a putut să-l îngrijescă, de
ore-ce murise de vreme, încă când fiul
seu era mic. Mamă-sa s'a dat mereu
vieții ușore. O crîșă izbucni apoi în
Balcani, domnitorul Serbiei căd sub
lovitură de pumnal, ér Milanu a fost
aședat pe tron.

Milanu este nepotul ciobanului de
odinióra Milost Obrenovic. Elu s'a nă-
cut la Iasy la 1856..... Lumina di lei a
vedut o decă ca odraslă a unor exilați
de pe pământul patriei. Tatăl său
era agricultor, mamă-sa din nemul Cat-
argieștilor, Maria Catargi.

La vârsta de 6 ani, murindu'i tatăl
său, a fost dat pe mâna unei bețrâne
și inculte servitoare. Prietenii săi de
copilărie erau fii de țeran și cel mai nede-
părțit tovarăș și supus al său un
băiat de țigan. Maică-sa îndată după
môrtea soțului ei deveni damă de onore
a principelui român Alexandru I. Cuza.
Rolul ce a jucat ea la curtea acestui
fost domnitor se știe de toți. Când
Cuza fu detronat, d'odată cu densul
fii isgonit din țără și Maria Catargi.
Mama numai la Paris, după câți-va ani,
își revădu pe fiul ei Milanu. Aici ti-
nărul Milanu câștigă favorul lui Mi-
hailu Obrenovic, care ne avându fii, îl
primi de fiu de suflet și moștenitor al
său. Îl dete dec în casa profesorului
Franciscu Huet și din casa acestui filo-
sof urmă cursurile la liceul Ludovic
cel mare.

Era de 14 ani, când după asasina-
tul întemplat asupra persoanei prin-
cipelui Mihail în grădina dela Topcider,
2 Iulie 1868, — fu proclamat de domn
alt Serbiei, și și și făcu intrarea sa tri-
umfală în Belgrad, însoțit de profeso-
rul său Huet. Se înțelege, că în ale
diplomației nu mult se pricepea atunci.
Cu toate acestea câștigă simpatia și in-
crederea tuturor celor cari îl încun-
jurau și îl admirau de frumos ce era:
înalt, spătos, cu față rotundă și albă,
ochi plăcuți.

Până ce să ajungă a fi major, re-
genții săi i-au fost d-nii Blaznavac și
Ristic. Celu dinteu, generalu, l'a cre-
cut militar. Îl puneau să învețe
forțe mult. Și avea nevoie de înveță-
tură; când intră în Belgrad nu știa a-
prope nici un cuvânt sârbesce. Lite-
ratura sârbă a învețat'o cu renumitul
Pozza Orsato. Regenții săi la 22 Au-
gust 1872 îi jurară credință și și depu-
seră mandatul lor. Milanu fu atunci
purtat prin totă țără și întâmpinat pre-
tutindeni cu triumf. La 1874 făcu o că-
lătorie la Constantinopol, unde Abdul
Aziz îl primi călduros și cu pompa
convenită unui astfel de înalt vasal.

La vârsta de 21 ani se însură cu
Natalia Kecko, fiica generalului rus
Kecko, înrudit cu familia Ghica. Feri-
cirea lui familiară a fost însă în curând
conturbată de evenimente, cari îl ame-
ninară cu pierderea tronului său; rêsboi-
ul din 1876 deschis contra Sultanului
a fost o nenorocire pentru densul, ar-
matele sale au fost zdrobite rënd pe
rënd. La Zaita i-a învins Osmanu
Pașă, la Iavora Mehemed-Ali și la Mo-
rava fură învins de Abdul-Kerim.

Ce era însă mai tristă în toate acestea, e că până ce soldații săi se băteau, elu vena dile întregi în munții dela Paracin, vântătoare de care nu se lăsa decât atunci când fu chemată la patul nevestei sale care-i născu un fiu.

E de notat farsa ce i-a jucat-o pe această vreme generalului Cernaieff, care îl îndemnă să proclame regatul între pahare la Alexinațu, după ce armata sârbă era zdrobită. Chiar și cei mai fideli omeni ai săi au risu de această lovitură de stat, atât de copilărosă.

Evenimentele din urmă: proclamarea de regat și campania lui nenorocită contra principelui Alexandru de Battenberg, precum și cestia divorțului său, sunt cunoscute de toți.

Noul rege al Serbiei.

Deși avea de 12 ani și 7 luni, noul rege al Serbiei, care va purta numele de Alexandru I, are deja un trecut. Și un trecut, care deși poate nu e așa variat, cum a fost acela al tatălui său, der de sigur nu mai puțin trist. Căci până ce Milanu avea o mamă, care habar n'avea de creșterea fiului ei, până atunci fiul se „deși are o mamă care-lu adoră, nu poate să se bucure însă de îngrijirile și iubirea sa, fiind despărțit.

Astfel că se dice, că deși prea tineru încă pentru a pute simți toate impresiile, această despărțire de mamă-sa l'a făcută pe copilul rege melancolic și se suferă foarte mult. Așa în zilele aceste, societate mare a fost în conacul regal din Belgrad. Regele, bine dispus, convorbea cu oșpeții săi. Numai tinerul principe stetea într'un fotoliu și privea nemișcat în jos. Suspina apoi și se vedu cum un adevărat curent de lacrimi îi cadea în jos pe față. Întrebat fiind, că ce are, el a răspuns: M'am gândit la mama!

Densul s'a născut în nise timpuri foarte grele pentru Serbia: la 14 August 1876, când Serbia era atacată din patru părți de trupele turcesci, Zaietarul era asediat de Osman-Pașa, Onaziecaciul de Suleiman. Frumosa vale a Moravei era pustiată de soldații lui Achmed-Ejub, er la laboru esia victoriosu Mehemmed-Ali.

Primul care a felicitat la nascerea lui Alexandru I, a fost împăratul Austriei.

Botezul micului principe a fost sărbătorit cu mare pompă. Nașul a fost țarul Rusiei. Se dice că cu ocaziunea botezului s'au cheltuit atâția bani, încât s'ar fi pus în amanet și o sabie cu diamanturi rămase dela principele asasinat. Se înțelege că toate astea s'au făcut în secret: nimeni nu i-sa spus, că sabia s'a amanetat, ci că a fost furată. Der fiindu-că sabia a dispărut în același timp, când un pachet în valoare de 62 mii florini a fost trimis la Viena, și după care la câteva zile a sosit un ordin de plată unei bănci germane din Belgrad, care a numerat 62 mii florini regelui, se crede tare, că sabia n'a fost furată, ci amanetată.

Crescându, micul principe n'a vădută prea plăcută viață între părinții săi, cari la 1884 trăiau deja atât de puțin împreună, încât mai bine s'ar putea dice că trăiau despărțit. Regina d'aci încolo mai multu călătorește, decât se stea în țară. Pe fiul său îl ducea mereu cu sine. Er când micul Alexandru stetea la Belgrad, tatăl său îl pune să învețe.

Cum a fost despărțit apoi definitiv de maică sa astă veră, la Wiesbaden, se scie. Regina s'a indignat de modul bruscu, cum agenții poliției germane i-au luat băiatul, și a disu supărată: Acesta e o rușine, o infamie, n'am să mai calc pe pământ germanu.

Cum a petrecut micul principe

singuru, despre acesta se scie atata, că tatăl său îl ținea mereu la curte și că în timpul liberu tatăl său căuta a-lu ține și a-lu distra singuru.

Incoronarea lui nu se va face decât peste trei ani, când elu va ajunge majoru. Până atunci toate sarcinile statului voru fi duse de cei trei regenți.

Din dieta ungară.

In ședința dela 5 Martie, s'a întâmplat la început un incidentu foarte neplăcut, pote unicul în felul său. Înainte de ordinea zilei, ceru Iosifu Csatar cuvântul, ca să intervină pentru imunitatea deputaților. Karol Pulszky i-a strigat în ședința de Sămbătă, 2 Martie: „Afară cu elu!” Acesta îndemnă pe vorbitoru a aduce la cunoștința camerei și o președintelui, că dietele deputatului Pulszky în sumă de 38,000 fl. sunt secestrate și afară de asta mai e prenotată încă o zalogire. Vorbitorul cere, ca această afacere să se predea comisiei de incompatibilitate. Președintele declară, că deorece afacerea s'a adus în cameră în vorbă, nu mai e privată și deci se vede nevoit a preda afacerea comisiei de incompatibilitate. Se continuă apoi dezbaterile asupra legii militare.

Ioh. Asboth dice, că oficerii unguri aru trebui să scie și atunci ungerese, când Ungaria ar ave armata propriu națională. Nu e bine să se atace drepturile coronei. Cei cari nu votază paragrafulu, stau în serviciul astorfelu de interese, care au dus odinioară țera la picioru țarului. (Mișcare n stânga).

Komjathy impută oficerilor germani ai armatei comune, că nu se pōrtă bine cu tinerii unguri. Criticã administrația militară. Dice că tinerii cari voru servi și alu doilea anu, voru fi espusți la batjocuri și șicane.

F. Komlossy, antisemitu, vorbi și în contra §§ 24 și 25 și în contra jidovilor, cari au pus mâna pe totu, până și pe pressă. Președintele îl chemă la ordine.

Ministrul de justiție Fabiny dice, că limba armatei este un drept al coronei. Nicl legea din 1868 nu cuprinde nicl o dispozițiune asupra limbii în armată, ci s'a rezervat cestiunea ca un drept maiestaticu. Limba armatei nu se pote separa de cestiunea organizării ei. Cu toate astea nu se va găsi un deputatu, care să pōtă susține, că din cauza acestu în cei 20 de ani din urmă ar fi suferit orecum ideea de stat maghiaru, din contru ea s'a întărit și înăuntru și în afară. Acesta e a se ascrie de sigur împrejurării, că legislațiunea ungară și s'a dezvoltat totdeuna drepturile și libertățile sale, și că față cu naționalitățile a procedat totdeuna în cel mai drept mod. (???) Vorbitorul e pentru moțiunea lui Gajary.

In ședința dela 6 Martie, Goda dice, că opoziția nu vrea să năture limba germană ca limbă a armatei. Paragrafi îi respinge.

Kissfalusy respinge paragrafi, fiindcă pre multu li-se cere tinerilor. Are să se ivescă cazul, că în loc să se sporescă oficerii în rezervă, se sporesc suboficerii. Dela bătaia dela Mohaci niclodață n'a domnit o astfelu de armonie în privința direcțiunii, scopului finalu alu politicei esterne și alu alianțelor ca acum. Națiunea însă nu oferă destule garanții.

Horanszky dice, că opoziția nu luptă în contra persoanelor, ci în contra sistemului și în contra guvernului, a cărui activitate de 14 ani a produs iritațiunea de adu, fiindcă fiecare creațiune a guvernului pōrtă în sine timbrul viclenții. Proiectul de lege este un atentat asupra familiei și un atac asupra clasei mijlocii, care și așa e peste măsura împovărată. Ingreuierea examenului deschide ușa și pōrta onorariilor. (Ministrul Fejervary: Asta-i o suspicio-

nare a corpului ofiterescu! Mare tumult în stânga). Națiunea ungară nu refuză patriei nicl o jertfă, der e gelosă pentru apărarea drepturilor sale.

Orban vorbi în termin neparlamentari contra politicei guvernului, din care causă președintele îl chemă la ordine.

Varasdy întreba: decă și opoziția recunoșce, că limba de comandă să rămână cea germană, atunci cum se pote aștepta dela oficerii unguri, cari au depus examenul în limba ungară, ca să comande nemțese? Bicuesce pe opozițional, cari vreu să strice armonia dintre dinastia și națiune. Ceea ce face opoziția, e periculosu pentru siguranța statului, adu când toate națiunile se înarmă de luptă pe viață și mōrte. Decă opoziția lucră numai ca să rōstorne cabinetul Tisza, atunci de geaba apellă la opinia publică.

SCRILE ZILEI.

Nouă uneltiri în contra gimnasiului din Beiușiu. Ni-se scie din Pesta: „Ministerul de instrucțiune veiesce cu totu forța să introducă limba maghiară ca limbă de propunere în gimnasiul din Beiușiu și vrea a-lu sili pe Episcopu să mai demisioneze de acolo v'ro câțiva profesori. Se vede că ministrul ungerescu nu s'a mulțimitu cu demisiunea celorți trei profesori de astă toamnă, ci cere nouă jertfe“. Scirea acestu este foarte gravă, așteptăm informațiuni mai amăruntite!

Sinodul eparhialu alu diecesei Caransebeșu se va întruni, pentru îndeplinirea scaunului episcopescu devenit vacantu prin trecerea din viață a fericitului Episcopu Ioan Popasu, probabil în a cincea Duminecă din paresim.

Esercitiile de arme în anul acesta se voru face după un program modificat față cu cele din anul trecut. Reserviștii de întregire, precum se dice, n'au să fiă chemați a face eserciții cu pușca cu repetiția, er la artileria de câmp și de fortăreță nu se voru face de loc exerciții de arme cu reserviștii. Peste totu, reforma exercițiilor de arme se va executa mai târziu, deorece lucrările preliminare încă nu s'au terminat.

Banca comercială ungară din Pesta. Precum aflăm, această bancă ungară, una din cele mai vechi și din cele dintăiu (fundată la 1841, c'unu capitalu de acții de 8,000,000 fl. și c'unu fondu de rezervă de 1,800,000 fl.) a deschis aici în Brașov agentura, despre care amintim în unul din numerii trecuți. Totodată ni-se spune, că conducerea acestei agenturi i-sa încredințat d-lui Arthur Szirmai.

Defraudări. Cassierul comunei Maglod, din comitatul Pestei, a defraudat o sumă mare de bani. E suspendat și tras în cercetare disciplinară. La oficiul postal din Mitrovita conducătorul postal Keller a defraudat 5000 fl., dintre cari 4000 s'au găsit la elu acasă, er 1000 fl. lipsesc.

Prelegeri publice. Comitatu „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“, din Cernăuți, face cunoscut, că Dni Ionu I. Bumbacu, G. Forgaci, Is. Ieșianu, Const. Morariu, Dim. Socoleanu și Dr. E. Wojucki voru ține în decursul ernei acesteia unu ciclu de prelegeri publice. Tote prelegerile se ținu în localitățile „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“.

Inchisă în criptă. Văduva lui Andreas Tardin Balmas-Ujvaros se duse în cimteru și se scobori în criptă unde zăcea de trei ani răposatul ei bărbatu. După ce făcu rugăciuni lângă cosciugul

lui, vră să iasă afară, der spre grăza ei observă, că ușa cea de feru a criptei se închisese, probabil de vântu. Încercă să o deschidă, der înzadar. Strigă, țipă, der nu o auți nimenea, și pazitorul încă o uită ori pote crede că femeia a plecatu. Biata femeie remase în criptă până a doua zi dimineață, când totu pazitorul îi auți strigătele și o liberă din situațiunea ei grozavă.

Jude dispărut. Judele din comuna Gyöngyös-Pata în comitatul Heves a dispărut de câtuva timp fără urmă. În privința acestu circulu în popor următoreea aventuriōsă istoriōră: La 20 Februarie trase unu străin la unu locitoru din Pata, îi dedă acestuia o notă de 10 fl. și-lu rugă să-i aducă ra-chiu. În cărciumă nota produse senzațiune și judele, care era acolo, află ai cui suntă banii și se duse de 'ntrebă pe streinul, că ce caută în comună. Streinul duse cătră judele: „Nu sciti că eu sunt Rudolfu, fiul regelui ungaru? En n'am murit, înțelegeți?“ Apoi își desfăcu haina de desupra și-i arată decorațiunile. Judele se spăria și când streinul porunci să prință caii la căruță și să-lu ducă la Paszto, se supuse și mână chiar elu caii. Da atunci nimeni n'a mai vedut pe judele și streinul încă se urmăresce. Probabil că acesta e unu îndrășnețu înșelătoru, care pote și chiar a omorit pe judele.

Studenti relegați. Câțiva studenți dela gimnasiul superioru din Neutra duceau de câtuva timp o viață foarte destrăbălată, petreceau nopți întregi în biruri și în localuri de joc de cărți. Direcțiunea porni o strictă cercetare disciplinară și urmarea fu eliminarea din gimnasiu a patru studenți, cari erau capii relelor.

Jubileu. „Journal des Débats“ din Parisu își serbeză în Augustu jubileul de 100 de ani. Direcțiunea țiarului pregătesce o publicațiune festivă, la care va conlucra și academia francesă prin ducele de Aumal, Victor Cherbuliez, Alexandru Dumas, O. Gréard, Ernst Legouvé, Iohn Lemoine, Ernst Renan, Lemon Lay, Jules Simon, Henri Taine și Melchior de Wogné. Cei mai mulți dintre aceștia au fost și sunt colaboratori ai țiarului.

Amenințare. Invătătorul B. E. dela școla de industriu din N. Kanissa a primit o scrisore anonimă, în care e amenințat cu împuscare. Scrisorea a fost predată poliției, care presupune, că au compus-o patru invțăței, cărora invțătorul din cauza neglijenței lor n'a vrut să le dea certificatele necesare pentru absolvare.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Din Ciceu, Februarie 1889.

Domnule Redactor! Mania de aș face din copii săi numai domni și preoți a creatu poporul românesc o situați atătu de penibilă, încât chiar guvernele nōstre bisericesc s'au luat de gânduri. Hotărîtu-s'au deci să mijlocescă și pentru preoții nōstri așa numita congruă din fondul religiosu din Budapesta, adeca o sumă suplimentară, care pe lângă venitele unei parohii să asigureze unu preot venitul anual curat de 600 fl. v. a. Celu ce are venit anual curat de 600 fl. v. a. nu primesce prin urmare nimic. Spre scopul acesta eșit'au propoziții prin tracte ca să constateze venitul curat alu fiecărei parohii. Cu această ocaziune s'au aflat tracte întregi, unde majoritatea parochiilor abia aduc venitul anual curat de 100-120 fl. v. a., er cea mai bună parohie abia atinge suma de 200 fl. v. a.*) Acestă

*) Așa după constatări și datele oficiose d. e. Apanușfalău, parohie în tractul Betlenului, aduce venitul anual de 114 fl.; Mălinul 126 fl. 50 cr.; Prislou 114 fl. 35 cr.; Nimieș

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

la

Prețul abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni. . . . . 3 fl. —
Pe șese luni. . . . . 6 fl. —
Pe un an. . . . . 12 fl. —
Pentru România și străinătate:
Pe trei luni. . . . . 10 fr.
Pe șese luni. . . . . 20 fr.
Pe un an. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe an. . . . . 2 fl. —
Pe șese luni. . . . . 1 fl. —
Pe trei luni. . . . . 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe an. . . . . 8 franci.
Pe șese luni. . . . . 4 franci.
Pe trei luni. . . . . 2 franci.
Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.
Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Pentru Dame! Camisole Helvețiene

de mătase și de bumbac.

Aceste camisole se lipesc de corp, de orece împletitura lor mecanică este dublă; mențin corpul în căldură plăcută, fără de a-i detrage cu desăvârșire atingerea cu aerul, precum se întâmplă la țesături dese. Aceste camisole elastice, ușoare și durabile nu receră la spălarea lor o altă tratare, decât aceea ce se observă obicnuită la spălătutul vestmintelor dedesubt tricotate.

Se află de vândare la

Sofie Obert Tergu Cailor 88.

323-3

Nr. 2539-1889.

PUBLICAȚIUNE.

Espirându durata de 3 ani de funcțiune a comisiunei controlărei de hotare, se convocă spre scopul noiei alegeri a acestei comisiuni din sinul posesorilor de pământ de pe hotarul Brașovului, o adunare generală a posesorilor de pământ pe Joi în 28 Martie 1889 înainte de prânzu la 8 ore în casa orașenească a sfatului.

Comisiunea amintită are să constea din 9 membri aleși prin majoritate de voturi.

Alegătorii este fiecare posesor de pământ în următorul conspect:

Table with 2 columns: Posesorul dela 1-5 jugăre are 1 vot; 6-10 " " 2 voturi; 11-20 " " 3 " ; 21-30 " " 4 " ; 31-40 " " 5 "

La adunare și votare potți ca să participe numai posesori de pământ de pe hotarul Brașovului, și acei posesori, cari

intenționează de a participa la această adunare sunt avisați de a se legitima cu contracte de cumpărare, estrase din cărțile funduare, libele de posesiune seu alte documente, în amintita și înainte de prânzu între 8 și 11 ore înainte de comisiunei aflătoare în casa sfatului. Pe teimeul acestei legitimați se estradează fiecărui alegător un certificate de alegere cu amintirea numărului de voturi, cari i se compete.

Acest certificate de alegere îndreptătesce pe fiecare, care se află și posesiunea unui astfel de certificate de a participa la adunarea generală respective de a vota la alegerea carea se va ținea în aceeași și dela 11-12 ore înainte de prânzu eventualmente ca continuare după prânzu dela 3-6 ore în sala de ședințe în casa sfatului.

Corporațiunii și femeii și potți exerța dreptul de votare prin plenipotențiat, minorenii și curanzii prin epitropii lor.

Brașov, 2 Martie 1889.

39M 1-1

Magistratul orașenească.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale așe căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1888.

Large table with multiple columns and rows listing train routes (e.g., Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Telusu) and their respective schedules and fares.

Notă: Numerii încadrați cu linii gróse însemnează órele de nópte.